

I

(Legislativní akty)

NAŘÍZENÍ

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 421/2014

ze dne 16. dubna 2014,

kterým se mění směrnice 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství s cílem provést do roku 2020 mezinárodní dohodu o uplatňování jednotného celosvětového tržního opatření na emise z mezinárodní letecké dopravy

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

po konzultaci s Výborem regionů,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Odvětví letecké dopravy má výrazně mezinárodní povahu. Globální přístup k řešení emisí z mezinárodní letecké dopravy nabízí nejlepší vyhlídky na zajištění dlouhodobé udržitelnosti
- (2) Unie se snaží zabezpečit budoucí mezinárodní dohody pro regulaci emisí skleníkových plynů z letecké dopravy, přičemž v mezidobí samostatně omezuje dopady změny klimatu způsobené činnostmi spojenými s provozováním letecké dopravy na letiště a z letišť v Unii. S cílem zajistit, aby se tyto cíle vzájemně doplňovaly a nevyklučovaly, je vhodné vzít v úvahu vývoj na mezinárodních fórech a stanoviska na těchto fórech přijatá, a zejména zohlednit usnesení obsahující „Konsolidovaný přehled prováděných politik a postupů organizace ICAO v oblasti ochrany životního prostředí“, přijatý dne 4. října 2013 na 38. zasedání shromáždění Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO).
- (3) S cílem udržet dynamiku dosaženou na 38. zasedání shromáždění ICAO v roce 2013 a usnadnit pokrok na nadcházejícím 39. zasedání shromáždění ICAO v roce 2016 je proto žádoucí pokládat požadavky stanovené ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ⁽³⁾ dočasně za splněné pro období do 31. prosince 2016, pokud jde o lety na letiště a z letišť v zemích mimo Evropský hospodářský prostor (EHP). Unie při tom zdůrazňuje, že stejně jako lze uplatňovat právní požadavky na lety na letiště a z letišť nacházející se ve státech EHP, lze zároveň uplatňovat právní požadavky na větší podíl emisí z letů mezi těmito letišti. Za účelem zajištění právní jistoty pro účely této odchylky by měly být lety mezi letišti ve státech EHP a letišti v zemích, které přistoupily k Unii v roce 2013, považovány za lety mezi státy EHP.

⁽¹⁾ Stanovisko ze dne 22. ledna 2014 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).

⁽²⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 3. dubna 2014 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 14. dubna 2014.

⁽³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES (Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32).

- (4) Je třeba připomenout, že podle směrnice 2003/87/ES určí způsob použití příjmů z dražby povolenek členské státy. Tyto příjmy nebo jejich ekvivalent ve finanční hodnotě by se měly využít za účelem boje proti změně klimatu v Unii a třetích zemích mimo jiné na opatření ke snižování emisí skleníkových plynů, na přizpůsobení se dopadům změny klimatu v Unii a ve třetích zemích, zejména v rozvojových zemích, na financování výzkumu a vývoje v oblasti zmírňování a přizpůsobování se, včetně letectví a letecké dopravy, na snížení emisí prostřednictvím nízko emisní dopravy a na pokrytí nákladů na správu systému Unie. Výnosy z dražby nebo jejich ekvivalent ve finanční hodnotě by měly být použity také na financování příspěvků do Globálního fondu pro energetickou účinnost a obnovitelnou energii a na opatření proti odlesňování. Transparentní používání příjmu získaných z dražeb povolenek podle směrnice 2003/87/ES je zásadní pro podporu závazků Unie. Podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 ⁽¹⁾ mají členské státy předložit Komisi zprávu o použití příjmů z dražby těchto povolenek.
- (5) Odchytky stanovené v tomto nařízení zohledňují výsledky dvoustranných a mnohostranných vztahů se třetími zeměmi, které Komise bude jménem Unie rozvíjet i nadále s cílem podpořit využívání tržních mechanismů ke snížení emisí z letecké dopravy.
- (6) Je třeba připomenout, že směrnice 2003/87/ES stanoví možnost přijmout opatření, kterými se mění činnosti v oblasti letecké dopravy uvedené v příloze I této směrnice, pokud třetí země zavede opatření ke snížení dopadu letecké dopravy na změnu klimatu.
- (7) Vyjednávání všech dohod mezi Unií a třetími zeměmi v oblasti letecké dopravy by mělo mít za cíl zajistit flexibilitu Unie při přijímání environmentálních opatření, a to i s ohledem na opatření ke zmírnění dopadu letecké dopravy na změnu klimatu.
- (8) Aby se zamezilo narušení hospodářské soutěže, je důležité, aby se všemi lety na stejné trase bylo zacházeno stejným způsobem.
- (9) S cílem zabránit nepřiměřené administrativní zátěži u nejmenších provozovatelů letadel by mělo být do přílohy I směrnice 2003/87/ES doplněno dočasné osvobození. Provozovatelé letadel, kteří nejsou provozovatelem neobchodní letecké dopravy produkující méně než 1 000 tun CO₂ ročně by měli být proto vyňati z oblasti působnosti této směrnice, a to od 1. ledna 2013 do 31. prosince 2020.
- (10) Je vhodné umožnit použití alternativního přístupu provozovatelům letadel, kteří jsou malými producenty emisí, pro ověření jejich emisí za účelem dalšího snížení jejich administrativní zátěže. Členské státy by měly být schopny zavést zjednodušující opatření, která řeší zejména potřeby provozovatelů letadel v neobchodní letecké dopravě, kteří jsou malými producenty emisí.
- (11) Zvláštní pozornost by měla být věnována zmírnění nebo dokonce odstranění jakýchkoli problémů týkajících se dostupnosti a konkurenceschopnosti, které se mohou vyskytnout u nejbližších regionů Unie. S ohledem na tuto skutečnost by měly být také lety mezi letištěm, které se nachází v některém z nejbližších regionů ve smyslu článku 349 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“), a letištěm nacházejícím se v jiném regionu EHP, zahrnuty do odchytky stanovené v rámci tohoto nařízení.
- (12) V zájmu zajištění právní jistoty pro provozovatele letadel a vnitrostátní orgány je vhodné prodloužit lhůtu pro vyřazení povolenek a vykazání emisí za rok 2013 do roku 2015.
- (13) Pro účely uplatňování této odchytky je důležité připomenout, že metodami pro přidělování a vydávání povolenek provozovatelům letadel jsou i nadále metody stanovené směrnicí 2003/87/ES, tedy metody vycházející z ověřených údajů o tunokilometrech za relevantní období zmíněná v uvedené směrnici.
- (14) Po skončení shromáždění organizace ICAO v roce 2016 a na základě jeho vstupů by Komise měla předložit Evropskému parlamentu a Radě úplnou zprávu. V této zprávě by Komise měla mimo jiné zvážit všechny možnosti pokrytí emisí z činností v oblasti letecké dopravy a případně rychle navrhnout opatření s cílem zajistit, aby byl zohledněn mezinárodní vývoj a byly řešeny veškeré otázky týkající se uplatňování odchytky. Komise by měla rovněž věnovat zvláštní pozornost environmentální účinnosti systému obchodování s emisemi Evropské unie (EU ETS), a v této souvislosti konkrétnímu příspěví odvětví letecké dopravy, včetně způsobů, jak lépe sladit pravidla platná pro činnosti v oblasti letecké dopravy i stacionárních zařízení.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 ze dne 21. května 2013 o mechanismu monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů a podávání dalších informací na úrovni členských států a Unie vztahujících se ke změně klimatu a o zrušení rozhodnutí č. 280/2004/ES (Úř. věst. L 165, 18.6.2013, s. 13).

- (15) Jelikož cílů tohoto nařízení, totiž zavedení dočasné odchylky pro monitorování, vykazování a vyřazování povolenek z letů do zemí a ze zemí mimo EHP od 1. ledna 2013 do 31. prosince 2016, ulehčení administrativní zátěže a zjednodušení správy tohoto systému, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich z důvodu jeho rozsahu a účinků může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.
- (16) Je nezbytné poskytnout provozovatelům letadel a vnitrostátním orgánům právní jistotu s ohledem na lhůtu pro vyřazení emisních povolenek do 30. dubna 2014, jak je uvedeno ve směrnici 2003/87/ES. Toto nařízení by tedy mělo být uplatňováno ode dne jeho přijetí.
- (17) Směrnice 2003/87/ES by měla být odpovídajícím způsobem změněna,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Směrnice 2003/87/ES se mění takto:

- 1) Vkládá se tento nový článek, který zní:

„Článek 28a

Odchylky platné do roku 2020 před provedením mezinárodní dohody o uplatňování jednotného celosvětového tržního opatření

1. Odchylně od čl. 12 odst. 2a, čl. 14 odst. 3 a článku 16 členské státy považují požadavky stanovené v uvedených ustanoveních za splněné a nepřijímají žádná opatření vůči provozovatelům letadel, pokud jde o:
- a) veškeré emise z letů na letiště nebo z letišť v zemích mimo Evropský hospodářský prostor (EHP) za každý kalendářní rok, a to od 1. ledna 2013 do 31. prosince 2016;
 - b) veškeré emise z letů mezi letištěm, které se nachází v některém z nejbližších regionů ve smyslu článku 349 Smlouvy o fungování EU, a letištěm nacházejícím se v jiném regionu EHP za každý kalendářní rok, a to od 1. ledna 2013 do 31. prosince 2016;
 - c) vyřazení povolenek odpovídajících ověřeným emisím z letů mezi letišti ve státech EHP za rok 2013, které probíhá do 30. dubna 2015, a nikoli do 30. dubna 2014, a ověřeným emisím z těchto letů za rok 2013, které se vykazují do 31. března 2015, a nikoli do 31. března 2014.

Pro účely článků 11a, 12 a 14 se ověřené emise z jiných letů, než jsou lety uvedené v tomto prvním pododstavci, považují za ověřené emise provozovatele letadel.

2. Odchylně od čl. 3e odst. 5 a článku 3f se provozovateli letadla, který využívá odchylek stanovených v odst. 1 písm. a) a b) tohoto článku, vydají bezplatné povolenky v počtu sníženém úměrně ke snížení počtu povinně vyřazených povolenek, které jsou v uvedených písmenech stanoveny.

Odchylně od čl. 3f odst. 8 se povolenky, které nejsou přiděleny v důsledku uplatňování prvního pododstavce tohoto odstavce, zruší.

Pokud jde o činnost v období od 1. ledna 2013 do 31. prosince 2016, členské státy zveřejní počet bezplatných povolenek v oblasti letectví přidělených jednotlivým provozovatelům letadel do 1. srpna 2014.

3. Odchylně od článku 3d členské státy vydraží povolenky v oblasti letectví v počtu sníženém úměrně ke snížení celkového počtu vydaných povolenek.
4. Odchylně od čl. 3d odst. 3 se počet povolenek, který má být jednotlivými členskými státy vydražen na období od 1. ledna 2013 do 31. prosince 2016, sníží tak, aby odpovídal podílu přidělených emisí z letecké dopravy u letů, které nepodléhají odchylkám stanoveným v odst. 1 písm. a) a b) tohoto článku.

5. Odchylně od článku 3g nejsou provozovatelé letadel povinni předkládat plány pro monitorování stanovující opatření pro monitorování a vykazování emisí u letů, které podléhají odchylkám stanoveným v odst. 1 písm. a) a b) tohoto článku.
6. Odchylně od článků 3g, 12, 15 a 18a platí, že je-li celkový roční objem emisí provozovatele letadel nižší než 25 000 tun CO₂, považují se jeho emise za ověřené, jestliže jsou stanoveny pomocí nástroje pro malé producenty emisí, který byl schválen nařízením Komise (EU) č. 606/2010 (*) a do kterého organizace Eurocontrol doplnila údaje ze svého nástroje pro podporu systému ETS. Členské státy mohou pro provozovatele letadel neobchodní letecké dopravy zavést zjednodušené postupy, pokud tyto postupy zajišťují stejnou přesnost jako nástroj pro malé producenty emisí.
7. Pro účely tohoto článku se lety mezi letišti ve státech EHP a zeměmi, které přistoupily k Unii v roce 2013, považují za lety mezi letišti ve státech EHP.
8. Komise pravidelně, a to nejméně jednou ročně, informuje Evropský parlament a Radu o pokroku dosaženém v jednáních v rámci Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO) a o úsilí zaměřeném na prosazení mezinárodního přijetí tržních mechanismů mezi třetími zeměmi. V návaznosti na shromáždění organizace ICAO v roce 2016 Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu o krocích zaměřených na uplatňování mezinárodní dohody o celosvětovém tržním opatření od roku 2020, které sníží nediskriminačním způsobem emise skleníkových plynů z letecké dopravy, a o informacích týkajících se využití příjmů, jež předkládají členské státy v souladu s článkem 17 nařízení (EU) č. 525/2013.

Komise ve své zprávě posoudí, a v případě potřeby připojí, návrhy reagující na tento vývoj týkající se vhodného rozsahu pro pokrytí emisí z letů uskutečňovaných na letiště nebo z letišť v zemích mimo EHP od 1. ledna 2017. Komise ve své zprávě rovněž zváží řešení dalších otázek, které mohou při uplatňování odstavců 1 až 4 tohoto článku vyvstat, přičemž zachová zásadu rovného zacházení se všemi provozovateli letadel na téže trase.

(*) Nařízení Komise (EU) č. 606/2010 ze dne 9. července 2010 o schválení zjednodušeného nástroje vytvořeného Evropskou organizací pro bezpečnost letového provozu (Eurocontrol) pro odhad spotřeby paliva některých provozovatelů letadel s nízkými emisemi (Úř. věst. L 175, 10.7.2010, s. 25).“

- 2) V příloze I se ve sloupci „Činnosti“ tabulky pod nadpisem „Letectví“ v druhém pododstavci doplňuje nové písmeno, které zní:
- „k) od 1. ledna 2013 do 31. prosince 2020 lety, jež by jinak spadaly pod tuto činnost, vykonávané provozovatelem neobchodní letecké dopravy, který provozuje lety s celkovou roční produkcí emisí nižší než 1 000 tun za rok.“

Článek 2

Toto nařízení vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 30. dubna 2014.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Ve Štrasburku dne 16. dubna 2014.

Za Evropský parlament
předseda
M. SCHULZ

Za Radu
předseda
D. KOURKOULAS